

ئه مهريكا باجی كه له گایه تی خوی ده دات

ئه مجهد شاکه لی

دهسگاکانی راگه یاندنی ئه مهريكا و ئه وروپا و تهنانهت تاکی ئاسایی ئه وروپاییش، كه باسی رووداوه کانی 11 ئه یلوولی 2001ی ئه مهريكا دهکهن، ههر ده لئی سنووریک یا هیلک به نیوان دوو جیهاندا یا دوو میژوودا، دهکیشن و پیمان وایه، كه میژووی پاش 11ی ئه یلوول جیاوازه له میژووی پیتش 11ی ئه یلوول و پیمان وایه ئیدی جیهان ههرگیز ئه وهی جاران نییه. ئه مهريكایی و ئه وروپایی، له کیشانی سنوور و هیل و مه رزدا، گه لیک زیرهکن و چاکی لیده زانن. مه گهر ههر ئه وان نه بوون و نین، كه له سه ر میژی خوارده نه وه و قومان، به راسته، ته وای ئه فریقایی و هک پاقلوه، به سه ر ده یان ده وله تدا، به شیوه ته وه. مه گهر ههر ئه وان نین، كه ههر گه لیک و ههر هۆزیک جیهانی سییه میان، له توپهت کردوه و نیوهی خانه واده یه کیان خستوه ته بندهستی ده وله تیکه وه و نیوه که ی دیکه شی له ویدیوی سنووره وهیه و مه گهر ته ئی له خه وندا، یه کدی ببینه وه. نمونه ش: عه رهب، به لووچ، په شتو، تاجیک، کورد، دورزی، ئازهری و... له ولاتانی ده قهره که ی خۆمان- و ته وای ئه فریقا و ئه مه ریکای خواروویش. تاکی ئاسایی ئه وروپایی و خۆراوایی و ئه مه ریکایی، چون هه سپی گالیسکه کیشی، ئه ملا و ئه ولا و چاوگیاو، بیر ده که نه وه و رادیو و ته له قزیوون و پوژنامه و ئینته رنیٹ و سیاسه تکارانی خۆیان چ ده لئین، ئه مانیش ههر ئه وه ده بیسن و تیده گهن و ده لئینه وه و ههر ئه وه ش به راست ده زانن. ههر چی ئه و رووداوه ی 11ی ئه یلووله، كه ئه مه ریکا و ته وای ئه وروپای هه ژاند، به راستی و سه ده له سه د، هیشتا بۆ هیچ که سیک ناشکرا و روون نییه، كه کئ ئه نجامی داوه یا راستتر کئی له پشته وه بووه! ئه مه ریکا و ئه وروپا و پوژاوا، له بیانوو ده گه رپین و مه به ستیان ته ئی ده سه ته یه ک یا خه لکه لیک دیاریکراو نییه، كه به نیوی ته روریست و ته روریزه وه، له به یانیان به بن، به لکه مه سه له که فره له وه گه وره تر و به بلاوتره. ئه گهر بمانه ویت له کاره ساتی 11ی ئه یلوول تیبگه یین، گه ره که ئاوړیک له پاشخان و پیتشین ئه و رووداوه بده ینه وه. ئه وهی که 11ی ئه یلوول روویدا، هیچ له وهی که له سه فاره تخانه کانی ئه مه ریکادا له به یرووت و ته زانییا و کینیا، روویاندا، جیاواز نییه. ئه مه ریکا به و تووشبوون و لیقه ومانه، باجی سیاسه تی چه وتی خوی و که له گایه تی و نیره که رایه تی خوی ده دات. ئه گهر ئه مه ریکا و ئه وروپا و خۆراوا باس له ته روریزم و ته روریست ده کهن، خۆ دیرۆکی خۆیان، هه موو خه لتانی خوین و دیرۆکی ته روریزه و به شی زۆرینه ی کاره کانیان به رانه بر جیهانی سییه م و هه ژارانی جیهان و گه لان و ولاتانی بنده ست، کارگه لیک ته روریستانه بووه. بۆ خۆیان گه وره ترین و هیزدارترین و توانا ترین ته روریستی ئه م دنیا یه ن. مه گهر جه نگی خاچه لگانی مه سیحییان به رانه بر پوژه لاتی موسولمان، کوشتن و بردن و به کتله کردنی ره شپییستانی ئه فریقایی له ئه مه ریکا و بۆ ئه مه ریکا، له نیو بردنی ئیندیانه کانی ئه مه ریکای خواروو و سه روو، ئه بو ریحینه کانی ئه وسترالیا و ماوریه کانی نیوزیلاند و کوشتیان و کردنیان به مه سیحی و سه پاندنی زمانی ئینگلیزی و ئیسپانیولی به سه ریاندا و سه رینه وهی فره هه نگیان و پاشتریش هیشته نه وه یان له ناوچه ی دیاریکراودا، و هک چون باخچه ی ئاژه لان، ئاژه لی به سه ته زمانی تیدا به بند ده کرین، داگیرکردنی به شی زوری ئاسیا و ئه فریقا و ئه مه ریکای خواروو و دابه شکردنیان له نیوان ولاتانی ئه وروپادا و تالانکردن و رووتاندنه وه یان، داگیرکردنی ئه لجه زایر و شه هیدکردنی پتر له یه ک میلیوون مرۆقی ئه و ولاته، جه نگی قییتنام، بۆمبارانی هیرۆشیما و ناگازاکی، بۆمبارانکردن و ویرانکردنی عیراق و برسیکردنی ولاتیک، کاره ساته کانی روواندا و ئه فریقایی خواروو و لیبیا، ئابلقه ی ئابووری کووبا و لیبیا و عیراق و ئیران، چاندن و قوتکردنه وهی ئیسرائیل له نیوجه رگه ی پوژه لات و جیهانی ئیسلامیدا و پوژانه کوشتنی فلسینیان، دژایه تی شوپشی ئیسلامی ئیران و ته وای شوپش و بزاقه رزگاریخوازه کانی جیهان، رووخاندنی ئاللیندی و کۆمه ککردن به پینۆشی و کوشتنی خه لکی چیلی، ده سه لاتگرتنه ده ستی نازیزم و فاشیزم و تاوانه کانیان و... سه دان کاری دیکه ی له م جوړانه، کارگه لیک ته روریستانه نین! ئه گهر ئه وانه ته روریزم نه بن، ئه وا هیچ شتیک له و دنیا یه دا ته روریزم نییه. میژوو له کن مرۆقی پوژاوایی ته ئی میژووی ئه وروپا و ئه مه ریکای سه رووه و له ده ری ئه و میژووه، ئه وان میژوویه کی دیکه نابین و ناناسن و ناخویننه وه. خۆراوای سه رمایه داری تا سو سیالیزم و کۆمونیزم له ئارادا بوون، ته وای

هێزبان بۆ لیدانی ئەوان تەرخان کردبوو و جارنایش بۆ لیدانی کۆمۆنیزم، ئیسلامیان بە دۆستی خۆیان دادەنا. لە دواى رووخاندنی کۆمۆنیزم، ئیدی پۆژاوا، ئیسلام بە نهیاری سەرەکی خۆی دەزانیت. تیوری "کۆتایی میژوو"، که "فۆکۆیاما"، هینایه ئاراهه و تیوری "ململانیی یا جهنگی ژیاریهکان"، که "ساموئیل هینتینگتون"، هینایه ئاراهه. به ئاشکرا باس لهوه دهکەن، که ئەیدیۆلۆژیای سەرمايهدارى به تهواوهتى به سەر تهواوى ئایدیۆلۆژیایکانى دیکه‌دا سەرکهوت و بهوهى که شارستانیهت و ژیارى ئەمەریکا، مارکسیزم و کۆمۆنیزمی به‌زاند و به‌سه‌ریدا سەرکهوت، ئیدی تاکه کۆسپیک که له رینگه‌دا مابیت، ئیسلامه و ئەویش به له‌توپه‌ت و به‌شبه‌شکردنی گه‌ل و نه‌ته‌وه‌کانی، ئیدی دهستی به‌سه‌ردا ده‌گیریت و هه‌چی نامینیت و سەرمايه‌دارى خوراوا و ئەمەریکا ده‌بیته شارینگه‌ی مرۆفایه‌تى. که مارکسیزم و کۆمۆنیزم -دیاره له شیوه‌ی ئەو ده‌وله‌ته‌ تۆتالیتیر و داخراو و مرۆفسه‌رکوته‌رانه‌دا، که به درۆ نیوی سۆسیالزمیان له خۆ نابوو و له پێشی هه‌موویشیانه‌وه، به‌کیه‌تى سۆفییت- رووخا، ئیدی ئیسلام بوو به دۆزمنى سەرەکی پۆژاوا. پێش چه‌ند سالیک، دواى رووخانى دیوارى به‌رلین و هه‌له‌وه‌شانه‌وه‌ی سۆفییت، گه‌فتوگۆیه‌کی ته‌له‌فزیۆنیم له‌گه‌ڵ نووسه‌رى ئینگلیزى جووله‌که‌ره‌گه‌زدا، "ئه‌نتۆنى بویرجز"، له‌یه‌کێک له‌که‌ناڵه‌کانى سویدوهه‌ چاوپێکه‌وت، ئەو کابرایه‌ زۆر به‌ راشکاوی ده‌یگوت، که‌وا کۆمۆنیزم رووخا و ئیستا ئیدی، خه‌ته‌ریکی مه‌زن، که له‌ به‌رانبه‌ر خوراوا و ئەوروپادا هه‌بیته، ئیسلامه. ئەم خه‌له‌کی که ئەورۆکه‌ پۆژاوا و ئەمەریکا و ئەوروپا نیوی ته‌رۆریست و ئەوانه‌یان لیده‌نن، دوینیکه‌ له‌ پیناوی به‌رژه‌وه‌ندى خۆیاندا و بۆ دژایه‌تى کۆمۆنیستى روس، پینان ده‌گوتن "مجاهیدین" و هه‌موو کۆمه‌کیان پێ ده‌کردن. سى. ئای. ئەى، بۆ خۆی چه‌کی پیده‌دان و مه‌شقی پێ ده‌کردن. ئەگه‌ر جارنا ده‌نگیک له‌ پۆژه‌لاه‌ته‌وه‌ یا له‌ هه‌ر سووچ و قوژبنیکى ئەم دنیايه‌وه، بۆ خۆناسینه‌وه‌ و پاره‌ستان له‌ سه‌ر پێی خۆ، به‌رز بوویته‌وه، وه‌ک غانديه‌ک، ماویک، بنیلابیه‌ک، لۆمۆمبایه‌ک، گیقارایه‌ک، خومه‌ینییه‌ک، ماندیلابیه‌ک یا کاسترۆیه‌ک، ئەوا خوراوا و ئەوروپا و ئەمەریکا هه‌موو دنیايان کردوه‌ به‌ گژیدا و به‌ پیزه‌په‌ر و چه‌وت و دژه‌شارستانیه‌ت و دژه‌ژیارى دانراون. شارستانیه‌ت و ژیارى به‌ لای پۆژاواوه، ته‌نى ناشارستانیه‌ت و ناژیارى ئەمەریکای بیفه‌ره‌نگه‌. ئەمەریکا و ئەوروپا و خوراوا، سیاسه‌تکار و کارگێر و هه‌لسووړینه‌ر و کۆمونیست و چه‌پ و موسوڵمان و شۆرشگێڕی، سازشکار و ترسنۆک و پوله‌کی و جاسوس و خۆفرۆش و ساخته‌چی و فریوده‌ر و سووک و هه‌رزه‌یان ده‌ویته، بۆ وه‌ی بۆ خۆیان و به‌ ئاره‌زووی خۆیان، بیانجوولینن و کاریان به‌ سه‌ردا دابه‌ش بکه‌ن. مه‌به‌ستى راسته‌وخۆ و سه‌ره‌کی ئەمەریکا و پۆژاوا، له‌ کۆتایی میژوو و جه‌نگی ژیارى و شارستانیه‌ته‌کان، ئەمەریکایان و ئەوروپایان و خوراوايان و هه‌موو جیهانه‌ و تاساندنی هه‌موو ده‌نگیکى بریک له‌ خۆیان جیاواز. ئەوروپا و ئەمەریکا و پۆژاوا، جیهانیکی یه‌که‌ه‌نگ و یه‌که‌فۆرم و یه‌که‌چمیان گه‌ره‌که. ده‌یانه‌وه‌ی هه‌موو جیهان له‌ فه‌ن (وه‌ک) ئەوان بیه‌ر بکاته‌وه‌ و له‌ خوله‌کی ئەواندا بسووړینه‌وه، هه‌ر بۆیه‌ به‌ جیهانگه‌رى (گلوبالیزه‌یشن، عه‌وله‌مه) و به‌ پرۆژه‌ی جاسوسی "ئیشلۆن" مه‌وه، ده‌یانه‌ویته‌وه‌ی جیهان به‌ ئەمەریکین و بیخه‌نه‌ ژێر چاودێرى و کۆنترۆلی خۆیانه‌وه. ئەمەریکا و ئەوروپا و خوراوا، شه‌و و پۆژه‌ده‌هۆل بۆ دیموکراسی لیده‌ده‌ن، لێ ئەوان دیموکراسیان بۆ خۆیان ده‌ویته، نه‌ک بۆ جیهانی سییه‌م و چوارمه‌ و ده‌یه‌م. دیموکراسی پۆژاوايی ده‌کاته‌ هه‌لبژاردن و که‌ زۆرینه‌ برده‌وه (به‌رهنده) ¹ بوو له‌ هه‌لبژاردندا، ده‌بیته‌ که‌مینه‌ ملی بۆ که‌چ بکات و قایل بیت به‌وه‌ی، که‌ زۆرینه‌ کارگێری حوکومه‌ت بگه‌رته‌ ده‌ست، که‌چی له‌ ئەله‌جه‌زایر، که‌ ئیسلامیه‌کان به‌ گوێره‌ی دیموکراسی خوراوايی له‌ هه‌لبژاردندا بره‌یانه‌وه‌ و ده‌بوو کارگێری بگه‌رته‌ ده‌ست، پۆژاوا لینه‌گه‌را و ده‌سه‌به‌جی لیدران و پاره‌کران. له‌ تورکیا حیزبی په‌فاه ²، که‌ دیموکراسیانه‌ی خوراوايیانه‌، بره‌یییه‌وه‌ و کارگێری گه‌رته‌ ده‌ست، دواتره‌شکر به‌ فه‌رمانی پۆژاوا، چونکه‌ وه‌ک ده‌سگایه‌ک بۆ خۆی سه‌ر به‌ خوراوايه، وه‌ده‌ریان نان. ته‌واوی دیرۆکی مرۆفایه‌تى، ملانی و پیکدادان و جه‌نگیکه‌، له‌ نیوان زۆردار و زۆرلیکراو، موعاویه‌ و عه‌لی، ده‌وله‌مه‌ند و هه‌ژار، چه‌وسینه‌ر و چه‌وساوه‌، یه‌زید و حوسه‌ین، دارا و نه‌دار،

¹ له‌ بری "پاره‌وه"، من وشه‌ی "پاره‌وه" م پێ هه‌له‌یه، چونکه‌ "پاره‌وه" له‌ سه‌ر کیشی "پاره‌وه" و "سپاره‌وه" و "خوراوه" و ئەوانه‌ دیت، که‌ ده‌کاته‌ حاله‌تى کارتیگراوی نه‌ک کارایی.

² دواتر بوو به‌ فه‌زیله‌ت.

داگیرکەر و داگیرکراو، عوسمان و ئەبوزەر، سەردەست و بێدەست، سەرمایەدار و کارگەر، تێر و برسی، سەرمایەداری و سۆسیالیزم، بەشخۆر و بەشخواری، ئیمپریالیزم و گێقارا، ئەنفالکەر و ئەنفالکراو، پێنۆشی و ئالیندی، هێزدار و بێهێز و دەسەڵاتدار و بێدەسەڵاتدا، من بۆ خۆم لایەنگر و لەتەک و سەر بە زۆرلیکراو، عەلی، هەژار، چەوساو، حوسەین، نەدار، داگیرکراو، ئەبوزەر، بێدەست، کارگەر، برسی، سۆسیالیزم، بەشخواری، گێقارا، ئەنفالکراو، ئالیندی، بێهێز و بێدەسەڵات دەزانم و لە خانەیی ئەواندام و پێشم وایە هەلۆیستی راست و دروست و مەرفانەش دەبی وای بیت. ئەمەریکا و ئەوروپا و پۆژاوا، لە بەرژەوێندی سیاسی و ئابووری و فەرەهەنگی خۆیانەوه و بێ گۆیدانە هیچ ئاکار و پەوشت و پەوتار و بەهایەکی مەرفانە، دەنۆرنە جیهان و ئەگەر حساب بۆ خەڵکانی دیکە ئەو دنیایەش بکەن، ئەوا حساب بۆ خەڵکانیک دەکەن، کە بۆ بەرژەوێندیان و بە قازانجیان، کار دەکەن، یا دژی بەرژەوێندیان کار دەکەن و زیان بە قازانجیان دەگەیهێنن. ئەمەریکا و ئەوروپا و خۆراوا، هێندە ملهوپ و لووتبەرز و رالەخۆبوون، کە تاکە یەک زمان تێدەگەن، ئەویش زمانی زیانیگەیان و لێدانی رەگی ئابووری و سووکایەتیکردنە بە سیاسەتیار. مەزنترین تروکردن و سووکایەتییەکیش، کە تا ئەوڕۆکە بە ئەمەریکا کرابیت، شکستیان لە قییتنام، گرنتی سەفاردەتەکانیان لە تاران لا لایەن شۆرشگێڕانی پێرەوانی ئیمامەوه، لە سەرەتای شۆرشێ ئێراندا، تەقاندنەوهی سەفاردەتەکانیان لە بەیرووت و کینیا و تەنزانیا و دواتریش ئەمەیی ۱۱ ئەیلوولە. کورد کە بۆ خۆی بەشیکە لە نەک جیهانی سییەم، بەلگە جیهانی دواي بیستەمیش، زۆر سەیرە، کە هێندە و بەو خەستییه، دەم لە جیهانگەری دەکووتیت و دژە تەرۆریزم و ئەوانە قسە دەکات. دیارە کە دەلێم کورد، مەبەستم نووسەر و ئەهلی قەلەم و سیاسەتکارانیهتی، دەنا برسی و چەوساو و بێدەسەڵات و هەژار و خەڵکانی چینهکانی خوارەوهی جفاکی کوردی، ئەو جۆرە فشانە ناکەن و ئەوان "بۆ نان دەگەڕێن و خەرپزە بەلایانەوه ئاوه". دەلێن "ئەسپیان نال دەکرد، قرژانگیش لاقی هەلەدەبرێ". کورد، کە بە درێژایی میژوو، لە پەراوێزی رووداوهکاندا بووه و هەمیشە کارتیکراو بووه و پۆلێکی لاوهکیانەیی بزویئراوی پارسەنگاسای یارمەتیدەری هەبووه و خەڵک حسابی تەرۆریستی بۆ خۆی دەکات - کوردی عێراق لە لایەن عێراقەوه، کوردی تورکیا لە لایەن تورکیاوه و کوردی ئێران لە لایەن ئێرانەوه، بە تەرۆریست دادەنرێن، لێ کوردی عێراق لە لایەن ئێرانەوه و کوردی تورکیا لە لایەن عێراق و ئێرانەوه و کوردی ئێران لە لایەن عێراقەوه بە پێشمەرگە و تیکۆشەر و خەباتکار دادەنرێن. لە چاوی پۆژاوايشهوه تیکدانێ نەخشەیی هەموو دەولەتیک، ئەگەر لە سەر دەستی خۆیان و بە قازانجی خۆیان نەبیت، کاریکی تەرۆریستانەیه - کەچی پێی وایە ئەگەر دژی تەرۆریزم و ئیسلام و ئەوانە قسان بکات، ئیدی حسابی شارستانی و ژیاویی بۆ دەکەن و بەوهش دەچیتە ژێر چەترەکی ئەمەریکا و ئەوروپا و خۆراواوه. هەر ئەو ئەهلی قەلەم و سیاسەتکارانەیی کورد، کە ئەوڕۆکە سەرچەم بوونەتە دەرویشی ئەمەریکا و پۆژاوا و کەمەنکیشی تەکیەکانی "کۆشکی سپی" و "۱۰ داوینگ ستریت" بوون، تا دوینی ریبوارانی تەریقەتی مارکس و لێنین و هاوپی ماو بوون. من ئیستاش وەک هەموو دەمیکی دی، پیم وایە، ئەم خۆراوازدەیی و ئەوروپازەدەیی و ئەمەریکازەدەیی، خۆخەلەتاندن و دەردە و دەشی هەرچی زووترە، بە شوین دەرمان و چارەسەرەکیدا بگەڕێین و لەو بازەنیهی کە تیکەوتووین، خۆ قوتار کەین. کوردیش وەک تەواوی چەوساوکانی دیکە جیهان، دەشی وەدووی کەسایەتی و ناسنامەیی خۆی بکەویت و خۆی بدۆزیتەوه و دژی هەموو ئەوروپاییاندن و ئەمەریکاییاندن و پۆژاواياندنیک بوەستیتەوه.

۲۰۰۱-۱۰-۸

تیبینی کوردستان نیت:

مەرج نیه ئەم نووسینە لە گەل بیرو بۆ چونی نەتەواپەتیماندا نیت، کە بۆ چونی (کوردستان نیت)ە، بەلام بەهۆی پروا بوونمان بە نازادی دەربڕینەوه، بلاویدە کەینەوه.... لە گەل ریز و خۆشەویستیماندا بۆ پارێزەرانی بیری نەتەواپەتی و خەباتکارانی ئەم رینگەیه.

ئەم تیبینیه لە ژێر هەموو نووسیتیکدا دەنوسریت..... ۲۰۰۳-۱-۱۵